

„Passiviseksi taisteluaseeksi” annettiin minulle browninki.

Viikon perästä minun agiteeraus-matkani päättyi Viipurin etsivän poliisin putkaan, jossa siihen aikaan isännöitsi komisarjus Kaitokangas, eli Paitakangas, kuten häntä yleisesti nimitettiin. Hänen sanottiin olevan kelmi ihmiseksi ja sentähden erittäin sopivan ryssäläisen virkavallan kätyriksi.

Mutta Kaitokankaan komisarjusmaisia ominaisuuksia vastaan minä olin itsekseni päättänyt, etten puhu asiallista siteekskään; pääasia, kunhan saan mahdollisimman pitkän ja asiattoman pöytäkirjan syntymään. Koetin muistella ehta-savolaista perinpohjaisuutta ja päästä siihen tyyneyteen, jota järkyttäessään parhainkin tuomari tai poliisiurkkija harmaantuu tai mielipuoleksi tulee.

Kuulustelu alkoi. Arkki arkin perästä täyttyi jutuisia, joita minä mahdollisimman pitkäveteisesti kerroin, sellaisella haraudella, että herra komisarjus näytti eräinä hetkinä aivan heltyvän ja unohtavan, että minä olin jo aikoja sitte jättänyt asian ja voin hetimiten siirtyä Andersenin satuihin tai parooni Münckhausenin retkiin.

Niinpä kun minun piti kertoa Helsingin kagalikokouksen menosta, kerroin minä